

Role certifikátu v šifrované komunikaci

Petr Krčmář

14. února 2020

Uvedené dílo (s výjimkou obrázků) podléhá licenci Creative Commons Uveďte autora 3.0 Česko.

O mně

- linuxák od roku 1998
- správce serverů
- lektor a konzultant
- šéfredaktor [Root.cz](#)
- člen [vpsFree.cz](#)
- organizátor [LinuxDays](#)
- můj web je [petrkrmar.cz](#)

Prezentace už teď na webu

<https://www.petrkrcmar.cz>

Co je to HTTPS?

- přenos protokolu HTTP v šifrovaném TLS tunelu
- provoz běží po TCP portu 443
- data jsou přenášena šifrovaně a autentizovaně
- pro sestavení kanálu se používá asymetrická kryptografie
- k potvrzení identity se využívají **certifikáty**
- pro šifrování se používá symetrická kryptografie

Před čím chrání HTTPS?

- před síťovými útoky (věříte zdejší Wi-Fi?)
- před odposlechem komunikace ([RFC 7258](#) – odposlech je útok)
- před man-in-the-middle – víme, s kým komunikujeme
- před blokováním části obsahu (Wikipedie)
- před pozměňováním dat během přenosu
- před vkládáním supercookies, malware, trackovacích kódů
- před únikem osobních údajů – nechcete e-shop bez HTTPS
- před únosem session cookie – při přihlašování

Před čím chrání HTTPS?

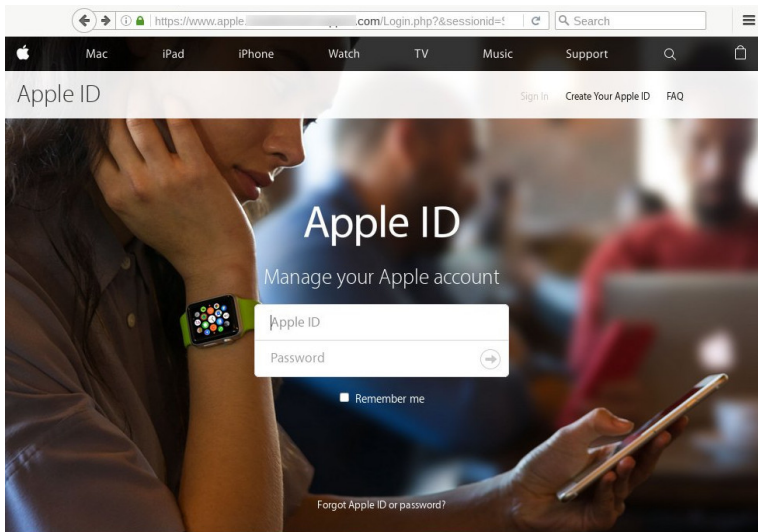
- před síťovými útoky (věříte zdejší Wi-Fi?)
- před odposlechem komunikace ([RFC 7258](#) – odposlech je útok)
- před man-in-the-middle – víme, s kým komunikujeme
- před blokováním části obsahu (Wikipedie)
- před pozměňováním dat během přenosu
- před vkládáním supercookies, malware, trackovacích kódů
- před únikem osobních údajů – nechcete e-shop bez HTTPS
- před únosem session cookie – při přihlašování
- příjemný bonus: možnost nasazení HTTP/2 – výkon ([http2demo.io](#))
- používá 25 % webů (podle [W3Techs](#))

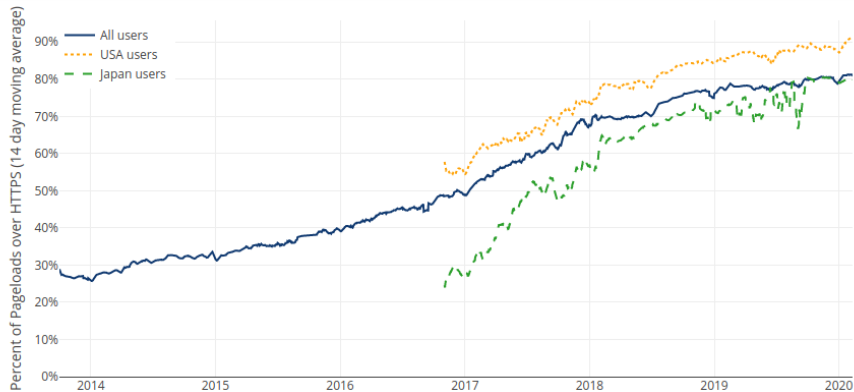

Zařízení značky Sandvine (dnes Procera)
(Root.cz: [Vlády přesměrovávají uživatele na software doplněný o malware](#))

Před čím HTTPS nechrání?

- před únikem informací o doméně (DNS, SNI)
- před sběrem metainformací (netflow, IP...)
- před phishingovými weby
- před blokováním provozu na síťové vrstvě
- před útokem na legitimního provozovatele webu (XSS, SQL...)
- před zlým úmyslem autora webu

- 81 % stránek načteno po HTTPS, v USA dokonce 91 %

Problém: důvěryhodné předání klíče

- šifrovat bezpečně asymetrickou šifrou umíme
- protistrana je pro nás ale neznámá
- autentizace stejně důležitá jako silná šifra
- bez ní se kdokoliv může vydávat za kohokoliv
- problém důvěryhodného předání veřejného klíče
- nastupují autority: důvěryhodní prostředníci
- ověří žadatele, vystaví certifikát

Certifikát je internetový pas

- pas propojuje fotografii obličeje se jménem
- certifikát propojuje doménové jméno s veřejným klíčem
- server se prokazuje: toto je potvrzení o mém klíči
- pas vystavují jen důvěryhodné státy
- certifikáty vystavují důvěryhodné authority
- celník ověří totožnost na základě dokumentu známého státu
- prohlížeč ověří identitu na základě dokumentu známé authority
- důvěryhodné authority a jejich klíče jsou předinstalované v software
- to celé ↑ se jmenuje PKI (Public Key Infrastructure)

Co je to certifikát?

- **veřejný** dokument, který obsahuje hlavně:
 - jméno autority
 - doménová jména
 - veřejný klíč žadatele
 - datum platnosti
 - podpis autority
 - a další
- elektronický podpis = nezfalšovatelné
- ověříme pomocí známého veřejného klíče v software
- certifikát **není tajemstvím**, chráníme privátní klíč

Tři druhy certifikátů

- **EV** – Extended Validation
 - velmi drahý, důkladné ověření identity žadatele
 - signalizace zeleným názvem vedle adresy
 - nesmí obsahovat wildcard (hvězdičku)
 - nemůžou vydávat všechny authority
- **OV** – Organization Validation
 - levnější varianta, zběžné prověření identity žadatele
 - v prohlížeči nemá speciální označení
- **DV** – Domain control Validation
 - velmi levné vystavení, lze automatizovat
 - jen kontrola doménového jména
 - není nijak svázán s identitou žadatele
 - nejběžnější typ certifikátu
- max. platnost všech je 825 dnů (přibližně 27 měsíců)

 Zabezpečeno | <https://www.root.cz>

 Fio banka, a.s. [CZ] | <https://www.fio.cz>

 Nezabezpečeno | www.policie.cz

 Nezabezpečeno | <https://www.sejf.cz>

 <https://very.badssl.com>

Řetězec důvěry

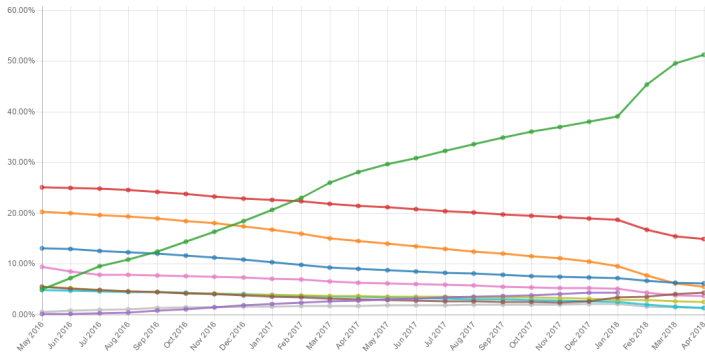
- software zná kořenové certifikáty s veřejným klíčem autority
- od serveru dostane řetězec – delegace pravomocí autority
- certifikáty se musí vzájemně potvrzovat
- konečný certifikát potvrzuje identitu žadatele (serveru)
- zároveň obsahuje veřejný klíč
- identita je potvrzena, klíč předán protistraně
- komunikace může začít
- existuje asi 1000 důvěryhodných CA
- ve skutečnosti je to asi 60 firem
- nedodání mezilehlých → velmi častá chyba

Let's Encrypt

- projekt EFF, Mozilla Foundation, Akamai a Cisco Systems
- představena v listopadu 2014, beta od prosince 2015
- od dubna 2016 v ostrém provozu

Top SSL Issuers

#	SSL Issuer	Percentage
1	Let's Encrypt	51.21%
2	COMODO CA Limited	14.82%
3	GoDaddy.com	6.14%
4	GeoTrust Inc.	5.5%

(NetTrack.info)

Vlastnosti Let's Encrypt

Let's Encrypt to dělá jinak:

- **zdarma** – stačí vlastnit doménu/ovládat server
- **automaticky** – vše vyřídí stroje mezi sebou
- **průhledně** – od začátku všechny certifikáty zveřejňuje
- **otevřeně** – protokol i software jsou otevřené

Vlastnosti Let's Encrypt

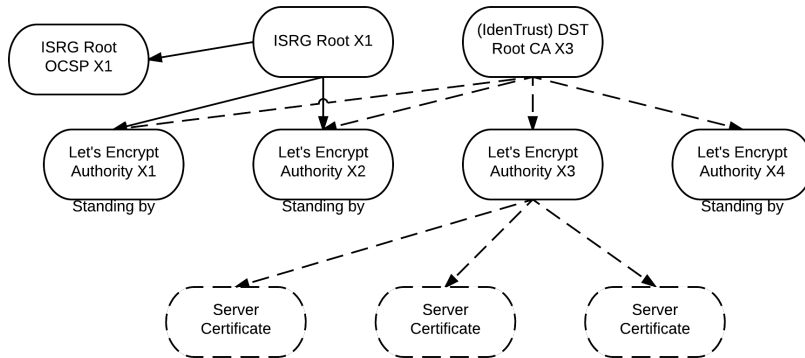
Let's Encrypt to dělá jinak:

- **zdarma** – stačí vlastnit doménu/ovládat server
- **automaticky** – vše vyřídí stroje mezi sebou
- **průhledně** – od začátku všechny certifikáty zveřejňuje
- **otevřeně** – protokol i software jsou otevřené
- provoz stojí **3 miliony dolarů ročně**
- přispějte na provoz, pokud můžete

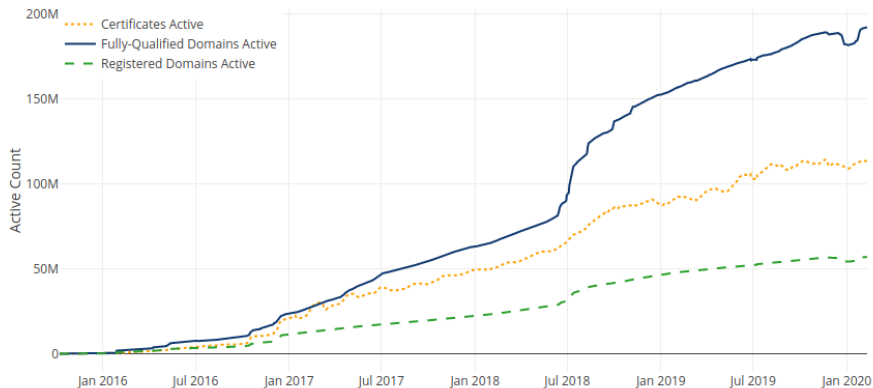
Vlastnosti certifikátů Let's Encrypt

- pouze DV certifikáty
- ověření pomocí HTTP nebo DNS
- platnost certifikátu 90 dnů
- možno až 100 doménových jmen v SAN
- umí wildcard (ale jen DNS ověření)
- kořenový certifikát zatím jen ve Firefoxu (50+)
- možnost certifikáty revokovat
- všechny vystavené certifikáty jsou veřejné

Cross-signing

Počet vystavených certifikátů

(Let's Encrypt stats)

Technickou řečí

- protokol ACME
 - Automated Certificate Management Environment
 - JSON nad HTTPS
- automatické utility
- ověření pomocí výzev v /.well-known/
- nebo DNS _acme-challenge.<doménové jméno> TXT "hex řetězec"
- vygenerujete klíč, dostanete certifikát a chain
- cross-sign IdenTrust („DST Root CA X3“ Root CA)
- výchozí utilita Certbot konfiguruje web server
- existuje celá řada dalších implementací (ACME.sh, Dehydrated...)
- část software integruje (Caddy, mod_md pro Apache...)

Pozor na rate limiting

- 50 žádostí v jedné doméně (SLD) za týden
- na obnovení certifikátu je výjimka
- 5 duplicitních (se stejnými doménami) certifikátů za týden
- **revokace neresetuje limity**
- 300 nedokončených žádostí za týden – pro vývojáře
- 100 doménových jmen v certifikátu
- existuje testovací (staging) prostředí s mnohem vyššími limity
- viz [Let's Encrypt rate limits](#)

Čím to otestovat?

- [SSL Labs Test](#) – velmi podrobný test
- [SSL Decoder](#) – vypíše všechny detaily o certifikátech
- [Symantec CryptoReport](#) – protokoly, chyby, díry
- [GeoCerts SSL Checker](#) – ukazuje řetězec
- [COMODO SSL Analyzer](#) – a ještě jeden
- gcr-viewer v balíčku gnome-keyring

```
openssl s_client -showcerts -connect www.root.cz:443 < \  
/dev/null | openssl x509 -outform DER > cert.der
```

Jak to ještě vylepšit: hlavička HSTS

- HTTP Strict Transport Security (HSTS)
- hlavička v HTTP odpovědi ([RFC 6797](#))
- tento web musí mít vždy důvěryhodný certifikát
- prohlížeč sám přepíše http:// na https://
- TOFU = Trust On First Use

Jak to ještě vylepšit: hlavička HSTS

- HTTP Strict Transport Security (HSTS)
- hlavička v HTTP odpovědi ([RFC 6797](#))
- tento web musí mít vždy důvěryhodný certifikát
- prohlížeč sám přepíše http:// na https://
- TOFU = Trust On First Use

```
Strict-Transport-Security: max-age=31536000; includeSubDomains; preload
```

Jak to ještě vylepšit: hlavička HSTS

- HTTP Strict Transport Security (HSTS)
- hlavička v HTTP odpovědi ([RFC 6797](#))
- tento web musí mít vždy důvěryhodný certifikát
- prohlížeč sám přepíše http:// na https://
- TOFU = Trust On First Use

```
Strict-Transport-Security: max-age=31536000; includeSubDomains; preload
```

- možno i HSTS preload
- <chrome://net-internals/#hsts>
- rozšíření HTTPS Everywhere

Funguje to celé (?)

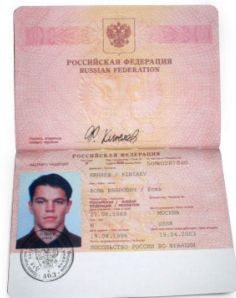
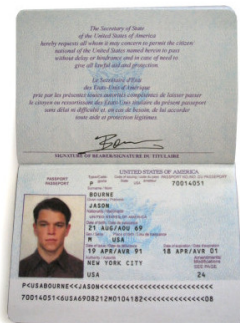
- tohle celé funguje skvěle

Funguje to celé (?)

- tohle celé funguje skvěle
- až na případy, kdy to selhává

Funguje to celé (?)

- tohle celé funguje skvěle
- až na případy, kdy to selhává
- autority jsou „univerzálně důvěryhodné“
- kdokoliv vystavuje cokoliv
- DigiNotar, Thawte, Symantec, WoSign...
- technická chyba, omyl, útok, státní zájmy
- řetěz je silný jako nejslabší článek
 - bezpečnost neurčuje nejlepší, ale nejhorší
 - jedno shnilé jablko zničí celý košík

(Jason Bourne's Passports Prop Replicas)

Provozovatelé se bojí

- provozovatelé služeb se bojí
- PKI je jedinou ochranou
- robustní, ale stojí na bezpečnosti autorit
- pokud selže, může se kdokoliv vydávat za kohokoliv
- typicky Google, Microsoft, Apple, GitHub...
- ukradení přihlašovacích údajů, odposlech
- vkládání vlastních informací
- platný certifikát = internetová identita

Řešení = transparentnost

- donutit autority zveřejňovat **všechny** certifikáty
- možnost monitoringu i zpětného auditu
- pokud někdo vydá neoprávněně, můžu reagovat
- spustím poplach, můžu revokovat
- mám přehled o všech vydaných certifikátech
- autority se dostávají pod veřejnou kontrolu
- hlídám své domény, kdokoliv hlídá cokoliv

Certificate Transparency

- veřejné logy pro ukládání certifikátů
- lze do nich jen přidávat (Merklov hashový strom)
- kdokoli je může mirrorovat a prohledávat v nich
- kdokoli může přidávat certifikáty
- kvůli ochraně ale pouze od uznávaných CA
- odstranění certifikátu je detekovatelné
- není možné antedatovat certifikáty
- monitor – kontroluje logy a hledá problémy
- auditor – kontroluje konkrétní certifikát (prohlížeč)
- definováno v [RFC 6962](#)

Historie a budoucnost

- první log spustil Google v březnu 2013
- v září 2013 začala první CA vkládat (DigiCert)
- od 1. ledna 2015 vyžaduje Chrome pro EV
 - přítomnost alespoň ve dvou lozích
- od 1. června 2016 vyžaduje u všech od Symantec
- od 30. dubna 2018 je **vyžadováno u všech**
- původně to měl být už říjen 2017
- Firefox oznámil podporu, ale bez termínů

Jak authority donutit

- bude fungovat, jen když to budou dělat všichni
- musí existovat donucovací mechanismus
- je zabudován do prohlížeče
- prohlížeč zkontroluje že je certifikát v logu
- (vedle data platnosti, domény a podobně)
- jen takový certifikát bude důvěryhodný
- technicky se vynutí zveřejňování certifikátů

Klient se neptá

- klienti se sami ptát nebudou
- to by neškálovalo a unikaly by informace
- důkazní břemeno je na serveru, který certifikát předává
- ten musí doložit, že je certifikát v logu
- ideálně ho vloží už CA, ale může i sám
- log vydává Signed Certificate Timestamp (SCT)
 - příslib budoucího zařazení certifikátu do stromu
 - server musí klientovi doručit i SCT

Tři způsoby doručení

1 OCSP stapling

- složité a nespolehlivé (umí prohlížeč OCSP?)
- server i autorita musí spolupracovat
- autorita získá SCT a vloží do OCSP responderů
- server musí podporovat stapling
- s OCSP zprávou předává i SCT

Tři způsoby doručení

1 OCSP stapling

- složité a nespolehlivé (umí prohlížeč OCSP?)
- server i autorita musí spolupracovat
- autorita získá SCT a vloží do OCSP responderů
- server musí podporovat stapling
- s OCSP zprávou předává i SCT

2 rozšíření TLS

- server pošle certifikát a získá SCT
- změni konfiguraci web serveru (podpora?)
- rozšíření TLS `signed_certificate_timestamp`

Tři způsoby doručení

1 OCSP stapling

- složité a nespolehlivé (umí prohlížeč OCSP?)
- server i autorita musí spolupracovat
- autorita získá SCT a vloží do OCSP responderů
- server musí podporovat stapling
- s OCSP zprávou předává i SCT

2 rozšíření TLS

- server pošle certifikát a získá SCT
- změni konfiguraci web serveru (podpora?)
- rozšíření TLS `signed_certificate_timestamp`

3 rozšíření certifikátu

- nulová zátěž na provozovatele serveru
- vše zařídí CA, pošle do logu, získá SCT
- SCT je pak přímo součástí certifikátu

Certificate

Subject `www.nebezi.cz`
SAN `cas.dev.nebezi.cz`
`cas.nebezi.cz`

[Show more \(14 total\)](#)

Valid from `Thu, 29 Mar 2018 18:02:58 GMT`

Valid until `Wed, 27 Jun 2018 18:02:58 GMT`

Issuer `Let's Encrypt Authority X3`

[Open full certificate details](#)

Certificate Transparency

SCT `Cloudflare 'Nimbus2018' Log (Embedded in certificate, Verified)`

SCT `Google 'Icarus' log (Embedded in certificate, Verified)`

[Show full details](#)

Současný stav logů

- v tuto chvíli je v Chrome uznáváno 42 logů od 12 firem
- Google, DigiCert, Sectigo, Symantec, Cloudflare...
- jsou různé velké (statisíce až desetimiliony certů)
- Google uvádí, že je v nich přes 1,3 miliardy záznamů
- infrastruktura se bude časem zahušťovat
- Google nabízí i [webové rozhraní](#)
- případně vyhledávače třetích stran jako [crt.sh](#)
- další info na www.certificate-transparency.org

Kde to uvidím?

- Chrome devtools → Security → Main origin
- chrome://net-internals „signed_cert...”
- na webu crt.sh
- Certspotter [služba](#), [GitHub](#)
- pomocí [řady nástrojů a knihoven](#)
- OpenSSL má od verze 1.0.2 podporu pro SCT
- Facebook má vlastní monitoring posílající maily

Pohled dovnitř certifikátu

Co je certifikát

- strojově čitelný dokument ve formátu ASN.1

```
$ openssl asn1parse -in cert.crt  
$ echo "3045820D706574726B72..." | xxd -r -p
```

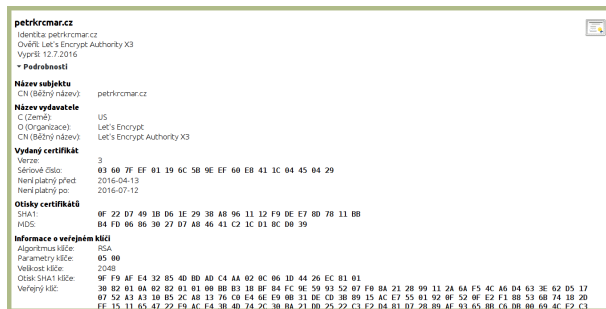
- datová struktura klíč – hodnota
- každá položka má číselný identifikátor
- a příznak o kritičnosti – nekritičnosti
- kritická nerozpoznaná položka – **musí** být zamítnuta
- nekritická nerozpoznána – **může** být ignorována
- každá rozpoznaná položka **musí** být validována
- certifikát kódován pomocí DER nebo base64 (PEM)

Prohlížení certifikátu

- ve webovém prohlížeči
- přímo pomocí OpenSSL

```
$ openssl x509 -in certificate.crt -text -noout
```

- gcr-viewer v balíčku gnome-keyring

petrkrmar.cz
Identita: petrkrmar.cz
Ověřil: Let's Encrypt Authority X3
Vypřel: 12.7.2016

▼ Podrobnosti

Název subjektu
CN (Běžný název): petrkrmar.cz

Název vydavatele
C (Země): US
O (Organizace): Let's Encrypt
CN (Běžný název): Let's Encrypt Authority X3

Vydání certifikát
Verze: 3
Sériové číslo: 03 60 7F EF 01 19 6C 5B 9E EF 60 E8 41 1C 04 45 04 29
Není platný před: 2016-04-13
Není platný po: 2016-07-12

Otisky certifikátů
SHA1: 0F 22 D7 49 1B D6 1E 29 38 A8 96 11 12 F9 DE E7 80 78 11 B8
MD5: B4 FD 06 86 30 27 D7 A8 46 41 C2 1C D1 8C D0 39

Informace o veřejném klíči
Algoritmus klíče: RSA
Parametry klíče: 05 00
Velikost klíče: 2048
Otisk SHA1 klíče: 30 02 01 0A 02 02 01 01 00 0B 03 10 0F 04 FC 0E 59 03 52 07 F8 BA 21 28 99 11 2A 6A F5 4C A6 D4 63 3E 62 D5 17
Veřejný klíč: 07 52 A3 A3 10 B5 2C A8 13 76 C0 E4 6E E9 0B 31 DE CD 3B 89 15 AC E7 55 01 92 0F E2 F1 88 53 68 74 18 20
FF 15 11 65 47 22 F9 AC F4 38 4D 74 2C 30 BA 21 D0 25 22 C3 F2 D4 81 D7 28 89 AF 93 65 8B C6 DB 00 69 4C E2 C3

Co certifikát obsahuje

- Číslo verze
- Sériové číslo
- ID algoritmu podpisu
- Jméno vystavovatele
- Platnost: od do
- Jméno subjektu
- Klíč subjektu
 - algoritmus veřejného klíče
 - veřejný klíč samotný
- Rozšíření a volitelné položky
- Podpis certifikátu
 - algoritmus podpisu
 - podpis samotný

Revokace certifikátů

- chceme možnost revokovat před vypršením
- měníme CA, končí služba, zmizely klíče...
- čím delší platnost, tím větší riziko
- CA poskytují rozhraní k ověření platnosti
 - CRL – seznamy neplatných certifikátů
 - OCSP – razítka potvrzující platnost
- kořenový certifikát nelze revokovat

CRL (Certificate Revocation List)

- veřejné seznamy revokovaných klíčů
- stahuje se po HTTP
- odkaz v rozšíření CRL Distribution Points
- identifikátorem je sériové číslo certifikátu
- dále datum revokace a důvod
- vše podepsáno klíčem CA
- revokovaný cert musí být v CRL až do konce platnosti

```
$ openssl crl -inform DER -text -noout -in DSTR00TCAX3CRL.crl
```

Nevýhody CRL

- nutnost pravidelného stahování a obnovování
- poměrně velké objemy
- síťová zátěž na klienta i autoritu
 - problém na mobilních datech
 - neškáluje to ani u autority
- čím víc certifikátů, tím delší seznamy
- klient musí mít komplexní knihovny a databázi
- prohlížeče od CRL upouštějí

OCSP (Online Certificate Status Protocol)

- jednoduchý protokol pro revokační dotazy
- definuje ho RFC 6960
- dotazy probíhají po HTTP
- klient se ptá OCSP responderu
- odpověď je krátká – týká se jednoho certifikátu
- tři možné stavy odpovědi
 - good
 - revoked
 - unknown
- zpráva je digitálně podepsaná autoritou
- stejnou nebo může CA delegovat na OCSP autoritu
 - ta může mít jiný klíč a nemůže vydávat certifikáty

Výhody a nevýhody OCSP

Výhody

- malý dotaz a odpověď
- odpověď má dobu platnosti
- dá se cachovat

Nevýhody

- klienti zasypávají autoritu dotazy
- autorita ví, kdo kdy kam přistupuje
- neškáluje to

Řešení: OCSP stapling

- díky podpisu je validační zprávu možné předat
- je platná sama o sobě
- stapling = přicvaknutí k certifikátu
- responderu se ptá server a odpověď přicvakne
- klient se nemusí ptát sám
- škáluje to, neunikají osobní údaje
- původní stapling neumí požádat o více razítek najednou
- problém pro mezilehlé – neumíme se serveru zeptat
- musíme zjišťovat revokace jinou cestou
- řeší RFC 6961 – umí poslat dotaz na víc certifikátů

Podpora staplingu v serverech a klientech

- Apache od 2.3.3
- nginx od 1.3.7
- Microsoft IIS od 2008
- Firefox od 3, od 26 stapling
- Internet Explorer od Vista
- Safari od OS X 10.7
- Opera od 8.0
- Exim v server i klient módu
- Chrome nepodporuje – šíří si seznamy sám

Praktická ukázka OCSP stapling

- stačí se připojit ke klientovi, který stapling umí

```
$ openssl s_client -connect petrkrmar.cz:443 -status < /dev/null
```

- na začátku komunikace je info o OCSP

```
CONNECTED(00000003)
OCSP response:
=====
OCSP Response Data:
  OCSP Response Status: successful (0x0)
  Response Type: Basic OCSP Response
  Version: 1 (0x0)
  Responder Id: C = US, O = Let's Encrypt, CN = Let's Encrypt Authority X3
  Produced At: Apr 28 09:12:00 2018 GMT
  Responses:
    Certificate ID:
      Hash Algorithm: sha1
      Issuer Name Hash: 7EE66AE7729AB3FCF8A220646C16A12D6071085D
      Issuer Key Hash: A84A6A63047DDDBAE6D139B7A64565EFF3A8ECA1
      Serial Number: 0304B9F9427D8E6EDFE48B0343C7EFB2653C
    Cert Status: good
  This Update: Apr 28 09:00:00 2018 GMT
  Next Update: May 5 09:00:00 2018 GMT
```

Otázky?

Petr Krčmář
petr.krcmar@iinfo.cz